

REPRYWATYZACJA NA PRZYKŁADZIE GRUNTÓW WARSZAWSKICH

Łukasz Bernatowicz

MONOGRAFIE LEX

LEX

a Wolters Kluwer business

REPRYWATYZACJA NA PRZYKŁADZIE GRUNTÓW WARSZAWSKICH

Łukasz Bernatowicz

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2015

Stan prawny na 30 czerwca 2015 r.

Recenzent

Prof. nadzw. dr hab. Ryszard Strzelczyk

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Kinga Zajac

Opracowanie redakcyjne

Katarzyna Świerk-Bożek

Łamanie

Wolters Kluwer

Układ typograficzny

Marta Baranowska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ

Więcej na www.legalnakultura.pl

POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN 978-83-264-8322-6

ISSN 1897-4392

Wydane przez:

Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przykoppowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluger.pl

www.wolterskluger.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Dedykuję Panu Profesorowi
Hubertowi Izdebskiemu

Spis treści

Wykaz skrótów / 13

Rozdział I

Tło historyczno-polityczne / 17

Rozdział II

**Nacjonalizacja, wywłaszczenie, reprivatyzacja – klasyfikacja
pojęć / 38**

1. Nacjonalizacja a wywłaszczenie / 38
2. Nacjonalizacja i reprivatyzacja w kontekście postulatu
pewności i przewidywalności prawa / 44
 - 2.1. Rozważania ogólne / 44
 - 2.2. Postulat pewności jednostki w perspektywie zjawiska
bezczynności organów administracji publicznej
w kontekście nacjonalizacji i reprivatyzacji / 47
 - 2.3. Problem beczynności organów administracji publicznej
z punktu widzenia publicznych
praw podmiotowych / 52
3. Uznanie administracyjne / 56
4. Roszczenia związane z nacjonalizacją i wywłaszczeniem / 59
5. Komunalizacja od 1990 r. / 68
6. Problematyka roszczeń reprivatyzacyjnych / 72

Rozdział III

**Zagadnienie nacjonalizacji i reprivatyzacji w świetle
Konstytucji RP oraz regulacji europejskich / 75**

1. Nacjonalizacja i reprivatyzacja w świetle przepisów
Konstytucji RP / 75

2. Pozbawienie prawa własności w świetle aktów międzynarodowych / **82**
3. Europejska Konwencja Praw Człowieka – rozważania ogólne / **88**
4. Ochrona własności w świetle art. 1 protokołu nr 1 do EKPC / **90**
5. Problem *ratione temporis* / **96**
6. Wybrane orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczące reprivatyzacji z udziałem obywateli polskich / **100**
 - 6.1. Wyrok ETPC z dnia 4 października 2001 r. w sprawie *Potocka i inni przeciwko Polsce*, skarga nr 33776/96 / **100**
 - 6.2. Wyrok ETPC z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie *Broniowski przeciwko Polsce*, skarga nr 31443/96 / **104**
 - 6.3. Wyrok ETPC z dnia 1 lutego 2005 r. w sprawie *Beller przeciwko Polsce*, skarga nr 51837/99 / **108**
 - 6.4. Wyrok ETPC z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie *Szenk przeciwko Polsce*, skarga nr 67979/01 / **111**
7. Podsumowanie / **114**

Rozdział IV

Ogólne problemy reprivatyzacji w świetle polskiego ustawodawstwa i praktyki / 115

1. Prawne podstawy reprivatyzacji / **115**
2. Tryb dochodzenia roszczeń / **119**
3. Kierunki orzecznictwa sądów administracyjnych w sprawach reprivatyzacyjnych / **123**

Rozdział V

Szczególne problemy reprivatyzacji na obszarze m.st. Warszawy / 134

1. Zagadnienia ogólne / **134**
2. Akty prawne dotyczące ustroju Warszawy / **137**
3. Akty prawne bezpośrednio dotyczące gruntów warszawskich / **141**
4. Treść planu zagospodarowania przestrzennego jako przesłanka odmownej decyzji dekretowej / **146**
5. Skutki zadysponowania nieruchomościami dekretowymi na rzecz osób trzecich / **150**

- 5.1. Roszczenia dekretowe a powstanie użytkownika wieczystego z mocy prawa / **150**
- 5.2. Roszczenia dekretowe a uprzednie ustanowienie użytkownika wieczystego na podstawie przepisów o gospodarce terenami (gruntami i nieruchomościami) / **156**
- 5.3. Roszczenia dekretowe a nabycie prawa użytkownika wieczystego przez zasiedzenie / **160**
- 5.4. Roszczenie dekretowe a zbycie nieruchomości dekretowej przez użytkownika wieczystego na rzecz osoby trzeciej / **166**
- 5.5. Roszczenia dekretowe a zadysponowanie nieruchomością przez komisję regulacyjną / **168**
- 5.6. Nieodwracalne skutki prawne i kwestia odszkodowania / **176**
- 5.7. Problem rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych w sprawach dekretowych / **183**
- 5.8. Kwestia skuteczności wniosków dekretowych składanych przez urzędy likwidacyjne / **189**
- 5.9. Zagadnienie zbiegu komunalizacji dekretowej z nacjonalizacją obiektu przemysłowego / **193**
6. Problem lokatorów nieruchomości oddawanych następcom prawnym dawnych właścicieli / **200**

Rozdział VI

Nacjonalizacja i reprivatyzacja w innych krajach postsocjalistycznych / 204

1. Wprowadzenie / **204**
2. Czechosłowacja / **206**
3. Niemcy / **213**
4. Litwa / **220**
5. Węgry / **223**
6. Reprivatyzacja w innych postsocjalistycznych krajach europejskich / **225**
7. Wnioski / **227**

Rozdział VII

Projekty ustaw dotyczących reprivatyzacji / 230

1. Kwestie ogólne / **230**

2. Przegląd projektów ustaw dotyczących reprivatyzacji i przewidujących przyznanie świadczeń podmiotom objętym skutkami nacjonalizacji (do 1995 r.) / **231**
3. Powołanie Rady Konstytucyjnej do spraw Reprivatyzacji / **236**
4. Projekt ustawy o reprivatyzacji nieruchomości i niektórych ruchomości osób fizycznych przejętych przez Państwo lub gminę miasta stołecznego Warszawy oraz o rekompensatach oraz inne projekty do 2010 r. / **241**
5. Projekt ustawy o świadczeniach pieniężnych przyznawanych niektórym osobom, których dotyczyły procesy nacjonalizacji / **246**
6. Wnioski / **249**

Rozdział VIII

Reprivatyzacja w Polsce – zagadnienia oraz postulaty *de lege ferenda* / 254

1. Stosunek materii reprivatyzacyjnej do innych prawnych aspektów procesu przekształceń własnościowych po 1989 r. Wybrane porównania europejskie / **254**
2. Podstawy rozwiązań ewentualnej ustawy reprivatyzacyjnej / **261**
3. Założenia projektu ustawy o reprivatyzacji nieruchomości i ewentualnych rekompensatach / **264**
 - 3.1. Zakres przedmiotowy / **266**
 - 3.2. Zakres podmiotowy / **267**
 - 3.3. Określenie daty nacjonalizacji nieruchomości / **269**
 - 3.4. Problem nabycia nieruchomości w dobrej wierze przez osoby trzecie a restytucja naturalna / **270**
 - 3.5. Odszkodowanie oraz forma jego wypłaty / **272**
 - 3.6. Wybór właściwego postępowania – administracyjne czy cywilne / **273**
 - 3.7. Cezura czasowa świadczeń reprivatyzacyjnych / **274**
4. Próba ogólnego podsumowania / **275**

Bibliografia / **277**

Wybrane orzecznictwo / **315**

Projekty ustaw / **319**

Wybrane ustawodawstwo / **321**

Wykaz skrótów

Akty prawne

- dekret warszawski** dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279 z późn. zm.)
- EKPC** Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
- k.c.** ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- Konstytucja PRL** Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 r. (Dz. U. Nr 33, poz. 232 z późn. zm.)
- Konstytucja RP** Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.a.** ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.c.** ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)

- k.s.h.** ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- p.p.s.a.** ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.)
- protokół nr 1 do EKPC** Protokół nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzony w Paryżu dnia 20 marca 1952 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175/1 z późn. zm.)
- p.w.u.s.t.** ustawa z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.)
- rozporządzenie wykonawcze** rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. w sprawie wykonania dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. Nr 10, poz. 51 z późn. zm.)
- u.g.g.w.n.** ustawa z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (tekst jedn.: Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 z późn. zm.)
- u.g.n.** ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 782 z późn. zm.)
- u.g.t.m.o.** ustawa z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (tekst jedn.: Dz. U. z 1969 r. Nr 22, poz. 159 z późn. zm.)
- u.k.w.h.** ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 707 z późn. zm.)

- ustawa zm. z 1990 r.** ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321 z późn. zm.)
- u.w.** ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1169 z późn. zm.)

Czasopisma, zbiory orzecznictwa

- CP-H** Czasopismo Prawno-Historyczne
- GSP** Gdańskie Studia Prawnicze
- KPP** Kwartalnik Prawa Prywatnego
- M. Prawn.** Monitor Prawniczy
- NP** Nowe Prawo
- ONSA** Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
- ONSAiWSA** Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
- OSA** Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
- OSNAPIUS** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
- OSNC** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNC-ZD** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zbiór Dodatkowy
- OSNP** Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
- OSP** Orzecznictwo Sądów Polskich
- OSPiKA** Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych

OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
PiP	Państwo i Prawo
PN	Przegląd Notarialny
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
PS	Przegląd Sądowy
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekologiczny i Socjologiczny
R. Pr.	Radca Prawny
Sam. Teryt.	Samorząd Terytorialny
SC	Studia Cywilistyczne
St. Praw.	Studia Prawnicze
ZNSA	Zeszyty Naukowe Sądu Administracyjnego

Inne

ETPC	Europejski Trybunał Praw Człowieka
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
SA	sąd apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
WSA	wojewódzki sąd administracyjny

Rozdział I

Tło historyczno-polityczne

W wyniku II wojny światowej Polska znalazła się w strefie wpływów Związku Radzieckiego. Na konferencji w Jałcie w dniach 4–11 lutego 1945 r. „wielka trójka” – Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Związek Radziecki – wytyczyła wschodnią granicę Polski zgodnie z żądaniem radzieckiego przywódcy, Józefa Stalina. Kształtem granicy zachodniej miała się zająć przyszła konferencja pokojowa. Wspomniano jedynie o potrzebie znacznego poszerzenia Polski na zachód oraz skonsultowania tej sprawy z przyszłym Tymczasowym Rządem Jedności Narodowej, jaki miał powstać w wyniku rekonstrukcji Rządu Tymczasowego (czyli *de facto* Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego)¹.

W lutym 1945 r. Rząd Tymczasowy przeniósł się na polecenie Stalina z Lublina do Warszawy, do której zaczęły też powracać rzesze wygnanych mieszkańców. Warunki życia powracających ludzi były niesłychanie ciężkie: mróz, śnieg, ruiny pełne zwłok, min i niewypałów, brak dachu nad głową, wody, żywności, światła, komunikacji i sprzętów domowych. Ogromnym wysiłkiem organizowano podstawy egzystencji. Poszukiwano zatem różnych sposobów rozwiązania problemów zarówno zorganizowania tych podstaw, jak i przyszłej odbudowy stolicy. Dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy² był jednym z efektów poszukiwań.

Dekret warszawski w art. 1 stanowił, że „w celu umożliwienia racjonalnego przeprowadzenia odbudowy stolicy i dalszej jej rozbudowy zgodnie z potrzebami Narodu, w szczególności zaś szybkiego dysponowania terenami i właściwego ich wykorzystania, wszelkie grunty na obszarze m.st. Warszawy przechodzą z dniem wejścia w życie niniejsze-

¹ A. Friszke, *Polska. Losy państwa i narodu 1939–1989*, Warszawa 2003, s. 100–101.

² Dz. U. Nr 50, poz. 279 z późn. zm.

go dekretu na własność gminy m.st. Warszawy”. Z tego przepisu wynikają co najmniej dwie istotne kwestie. Po pierwsze, na podstawie dekretu warszawskiego skomunalizowano wszystkie grunty na obszarze m.st. Warszawy. Z. Strus wskazuje, że określenie „wszelkie” należy dla porządku traktować jednak z pewnymi zastrzeżeniami i z pojęcia tego należy wykluczyć chociażby nieruchomości skarbowe (choć formalnie skomunalizowano także nieruchomości Skarbu Państwa)³. Po drugie, w przeciwieństwie do innych aktów prawnych wydanych w tym czasie i nieukrywających swego kolektywistycznego przesłania, celem dekretu warszawskiego, mającym poniekąd pewne uzasadnienie faktyczne, zrozumiałe nawet z dzisiejszego punktu widzenia, było jedynie umożliwienie racjonalnego odbudowania stolicy i dalszej jej rozbudowy, a nie odebranie właścicielom ich nieruchomości⁴.

Naturalną konsekwencją odebrania prawa własności gruntów przedwojennym właścicielom było dążenie do odebrania im także posiadania tych gruntów. Terminy i tryb obejmowania w posiadanie przez m.st. Warszawę powyższych gruntów określono najpierw w rozporządzeniu Ministra Odbudowy z dnia 7 kwietnia 1946 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie obejmowania gruntów w posiadanie przez gminę m.st. Warszawy⁵, a następnie w rozporządzeniu Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie obejmowania w posiadanie gruntów przez gminę m.st. Warszawy⁶. Na podstawie pierwszego z tych rozporządzeń przewidziano indywidualne oględziny nieruchomości, a grunty uważano za objęte w posiadanie przez m.st. Warszawę z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Zarządu Miejskiego protokołu z tych oględzin. Według drugiego rozporządzenia obejmowanie dotychczas nieobjętych przez gminę gruntów następowało masowo „ulicami” w drodze ogłoszeń Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy. Żeby nie było żadnych wątpliwości co do skutecznego objęcia wszystkich gruntów w posiadanie, akcję obejmowania w posiadanie zakończono wydaniem ogólnych ogłoszeń, mocą których objęto wszystko to, co wcześniej nie zostało objęte. W istocie, z podanym dniem stan faktyczny posiadania się nie zmieniał, ale zastosowana fikcja

³ Z. Strus, *Grunty warszawskie*, PS 2007, nr 10, s. 9.

⁴ A. Hetko, *Dekret warszawski i postępujące wywłaszczenie*, Warszawa 2008, s. 61.

⁵ Dz. U. Nr 16, poz. 112.

⁶ Dz. U. Nr 6, poz. 43.

prawna i ustalenie na jej podstawie dokładnego dnia uważanego za dzień objęcia w posiadanie miało kapitalne znaczenie⁷.

Zgodnie bowiem z art. 7 dekretu warszawskiego dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela będący w posiadaniu gruntu lub osoby prawa jego reprezentujące, mogli w ciągu sześciu miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu złożyć wnioski o przyznanie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy lub zabudowy. Gmina m.st. Warszawy była zobowiązana uwzględnić wnioski, jeżeli korzystanie z gruntu przez dotychczasowego właściciela dawało się pogodzić z przeznaczeniem gruntu według planu zabudowy⁸. Wkrótce po ogłoszeniu dekretu warszawskiego prawo wieczystej dzierżawy i zabudowy zastąpiono prawem własności czasowej, które z kolei w 1961 r. zostało zastąpione prawem użytkowania wieczystego⁹.

Dekret warszawski, choć z pozoru pozostawiał nadzieję na zachowania własności kamienic, parceli, zakładów rzemieślniczych, domów i fabryk niepodlegających nacjonalizacji na podstawie rychło wydanej ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejściu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej¹⁰, w praktyce doprowadził do definitywnego ich przejścia przez państwo, po zniesieniu samorządu terytorialnego, na rzecz jednostek, na które z mocy dekretu przeszła własność nieruchomości gruntowych w Warszawie. Z perspektywy czasu może nie dziwić takie postępowanie komunistycznych władz,

⁷ A. Hetko, *Dekret warszawski i postępujące...*, s. 64 i 65.

⁸ *Ibidem*, s. 7.

⁹ Stosownie do art. XXXIX § 2 dekretu z dnia 11 października 1946 r. – Przepisy wprowadzające prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz. U. Nr 57, poz. 321 z późn. zm.), od dnia wejścia w życie dekretu z dnia 11 października 1946 r. – Prawo rzeczowe (Dz. U. Nr 57, poz. 319 z późn. zm.), tj. od 1 stycznia 1947 r., przez przyznanie prawa zabudowy lub prawa dzierżawy wieczystej w rozumieniu dekretu należało rozumieć przeniesienie własności gruntu za opłatą symboliczną z zastrzeżeniem powrotu własności na rzecz gminy m.st. Warszawa, stosownie do art. 100 i n. prawa rzeczowego. Choć wyżej wymieniony przepis formalnie utracił moc dopiero z dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego, tj. 1 stycznia 1965 r., to w myśl art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (tekst jedn.: Dz. U. z 1969 r. Nr 22, poz. 159 z późn. zm.), ilekroć przepisy dotychczasowe przewidywały zbywanie gruntów na własność czasową, należało przez to rozumieć oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste w rozumieniu tej ustawy, a następnie kolejno w rozumieniu ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (tekst jedn.: Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 z późn. zm.) i obecnie obowiązującej ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 782 z późn. zm.).

¹⁰ Dz. U. Nr 3, poz. 17 z późn. zm.

Łukasz Bernatowicz – doktor nauk prawnych, radca prawny, arbiter Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej, członek Rady Społecznej przy Ministrze Sprawiedliwości, ekspert Business Center Club oraz komisji sejmowych, posiada praktyczne doświadczenie w sprawach dekretowych.

„Z uznaniem należy odnieść się przede wszystkim do podjętego wysiłku przedstawienia zagadnienia restytucji gruntów warszawskich skomunalizowanych omawianym dekretem w kontekście znacznie szerszej i niezwykle złożonej ogólnej problematyki reprivatyzacji. W takim ujęciu dekret warszawski nie został dotychczas w piśmiennictwie przedstawiony”.

Prof. nadzw. dr hab. Ryszard Strzelczyk

■ W publikacji w sposób całościowy i wielowątkowy przedstawiono zagadnienie nacjonalizacji (komunalizacji) gruntów warszawskich poprzez analizę tła historyczno-politycznego oraz aspekty filozoficzno-prawne zarówno instytucji nacjonalizacji (wywłaszczenia), jak i reprivatyzacji. Przy istniejącej luce legislacyjnej w tym zakresie opracowanie jest cennym źródłem wiedzy dla wszystkich osób zajmujących się tą tematyką.

■ Autor nie tylko odpowiada na pytanie, w jaki sposób przebiega reprivatyzacja nieruchomości w Warszawie oraz jak proces ten, w przypadku braku ustawy, kształtowany jest przez orzecznictwo sądów administracyjnych, lecz także prezentuje doświadczenie innych krajów post-socjalistycznych, które z problemem reprivatyzacji już sobie poradziły.

■ Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla sędziów, adwokatów, radców prawnych, pracowników administracji samorządowej i rządowej zaangażowanych w sprawy reprivatyzacyjne, dekretowe i odszkodowawcze. Będzie pomocnym źródłem wiedzy dla studentów oraz przedstawicieli nauki zajmujących się tą problematyką. Zainteresuje również wszystkie podmioty inwestujące w nieruchomości na terenie Warszawy.

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-264-8322-6

9 788326 483226

Cena 99 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.książki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326483226 W01P01